

15. ВПЛИВ ЕЛЕКТРОІСКРОВОЇ ОБРОБКИ ТА ПРЕПАРАТУ НАНОЧАСТИНОК ГІДРОКСИДУ АЛЮМІНІЮ НА ЧИСТОТУ ДИФУЗІЙНОГО СОКУ

О.В. Ардинський, асп.

Л.М. Верченко, канд. техн. наук

Ю.О. Дашковський, канд. техн. наук

В.В. Олішевський, канд. техн. наук

А.І. Маринін, канд. техн. наук

С.В. Ткаченко, асп.

Національний університет харчових технологій

Процес очищення дифузійного соку від нецукрів є надзвичайно важливою проблемою при виробництві цукру як з моменту заснування цієї промисловості, так і на сьогодні. При цьому основний реагент гідроксид кальцію (вапняне молоко) при роботі за класичною схемою не дає можливості цілковито видалити супутні домішки, незважаючи на вже більш як 200-річну історію його застосування.

Дана проблема може бути вирішена за допомогою застосування новітніх енергоощадних, високоефективних способів очищення. Серед них можна виділити два: спосіб заснований на використанні високовольтних електроіскрових розрядів у рідині та використання нанопрепаратів металів, як додаткових реагентів. Використання названих способів окремо або комплексно теоретично має дати позитивний ефект.

З метою експериментальної перевірки ефективності застосування вище зазначених способів очищення дифузійного соку було сплановано та проведено серію досліджень в умовах Проблемної науково-дослідної лабораторії Національного університету харчових технологій.

В експериментах використовувалось три типи зразків дифузійного соку. Перший — контрольний, другий — оброблений п'ятьма високовольтними електроіскровими розрядами при напрузі 35 кВ, третій — оброблений нанопрепаратом гідроксиду алюмінію у кількості 0,0003 % до маси соку та оброблений п'ятьма високовольтними електроіскровими розрядами при напрузі 35 кВ.

Електроіскрове оброблення проводилось за допомогою установки ПІТ 50-5x1/4С УХЛ4. Досліджувані зразки дифузійного соку розміщували в електроіскровій камері об'ємом 2,7 л, герметично її закривали та за допомогою високовольтних кабелів з'єднували з генератором імпульсних струмів та піддавали обробленню п'ятьма розрядами. Напругу регулювали за допомогою повітряного торового розрядника, виставляючи відповідний зазор між електродами з розрахунку 1 мм на 3 кВ.

При роботі з нанопрепаратом гідроксиду алюмінію, його спочатку додавали до дифузійного соку, а потім суміш піддавали електроіскровому обробленню у визначеному режимі. Слід відмітити, що препарат було отримано методом об'ємного електроіскрового диспергування з гранул технічного алюмінію.

Аналіз зразків проводили за стандартними методиками. Результати вимірювань та значення чистоти наведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Результати експериментальних досліджень з впливу електроіскрової обробки та препарату наночастинок гідроксиду алюмінію на чистоту дифузійного соку

Найменування зразка	Номер зразка	pH ₂₀	СР, % м.р.	Ц, % м.р.	Ч, % м.СР
Контроль	—	6,10	16,30	14,20	87,10
ЕІО (U=35кВ, n=5)	1	6,00	16,30	14,80	90,80
	2	6,20	15,90	14,30	89,90
	3	6,20	15,80	14,30	90,50
	Середнє	6,13	16,00	14,47	90,40
ЕІО (U=35кВ, n=5) + ПН Al(OH) ₃	1	6,20	15,60	14,30	91,70
	2	6,20	15,50	14,05	90,60
	3	6,10	15,40	14,10	91,60
	Середнє	6,17	15,50	14,15	91,30

З отриманих результатів видно, що оброблення дифузійного соку високовольтними електроіскровими розрядами дозволяє забезпечити приріст чистоти на 3,4 %, а у випадку комплексної дії розрядів та нанопрепарату гідроксиду алюмінію — на 4,6 %, що переконливо свідчить про ефективність та перспективність використання даного способу.